

STUDENTI, KTERÍ SKUTEČNĚ CHTĚJÍ UČIT

Pedagogická fakulta UK rozšiřuje nabídku kombinovaného studia

Nedostatek kvalifikovaných učitelů je dlouhodobým problémem našeho školství. Jednou z možností, jak tuto situaci částečně řešit, je pestrá nabídka kombinovaného studia. Počítá se s tím, že studenti budou zároveň při studiu pracovat na plný úvazek, a to většinou v základní či střední škole. S podstatným rozšířením těchto studijních možností nyní přichází Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze.

Skutečně profesní studium

Je známo, že určitá část absolventů pedagogických fakult, tedy těch, kteří studovali v prezenční formě studia, učít nikdy nejde nebo v průběhu prvních tří let praxe ze školství odchází. Naopak většina absolventů studia v jeho kombinované formě do škol nastupuje nebo v nich již jako kvalifikovaní učitelé i nadále zůstávají. „Se zájmem o výuku kombinovaného studia máme dobré zkušenosti. Díky velkému počtu zájemců můžeme vybírat kvalitní studenty. Jde o lidi z praxe, kteří kantořinu opravdu chtějí vykonávat. Většinou vědí, co chtějí dělat a proč, a proto kladou zaslíbené otázky,“ uvádí JANA KROPAČKOVÁ, prodávka pro studium, a pokračuje: „Zároveň je tento způsob vzdělávání obohacující i pro nás, protože můžeme bezprostředně sledovat, co školský terén aktuálně potřebuje. Na tyto potřeby pak lépe reagujeme.“

Zatímco typický posluchač prezenčního studia je mladý člověk kolem dvaceti let věku, běžného studenta kombinovaného studia již tak jednoduše charakterizovat nelze. Záleží především na tom, jaký obor daný jedinec studuje. Zatímco v bakalářském studijním oboru Vychovatelství studují ženy i muži nejčastěji středního věku, o bakaláře v oboru Školský management přirozeně jeví zájem uchazeči různých věkových kategorií, kteří často pracují ve vedoucích funkcích rezortu školství a mají již absolvované vysokoškolské studium. „V dobíhajícím pětiletém kombinovaném studiu předškolní pedagogiky studovaly převážně ženy středního věku, většinou učitelky v mateřských školách s dlouholetou praxí, mnohdy navíc ve funkci ředitelky. Tyto naše absolventky pak občas přecházejí i do dalších oblastí ve školství, například pracují v ČŠI,“ informuje J. Kropáčková.

Je pochopitelné, že na konečné složení nového spektra otevřených oborů v kombinované formě měl klíčový vliv zájem o jejich studium. „Pozorně jsme monitorovali poptávku, konkrétně časté

telefonáty zájemců, kteří se dotazovali na to, zda nebudeme otevírat určitý obor v kombinované formě. Díky velké nabídce kurzů celoživotního vzdělávání mají jednotlivé katedry reálný přehled o požadavcích školského terénu. Dalším hlediskem byly možnosti jednotlivých kateder, jejich personální kapacity a vůbec podmínky, které je nutné splnit pro získání akreditace.“

V nabídce jsou i přírodovědné obory

V přijímacím řízení do prezenční i do kombinované formy studia jsou na uchažeče kladena sice stejná kritéria, přesto nejde o zkoušku totožnou, tedy zaměnitelnou. Pokud tedy někdo chce zkusit štěstí jak v kombinované, tak v prezenční formě studia, musí absolvovat obě samostatná přijímací řízení. „Například u Učitelství 1. stupně zohledňujeme u zájemců i jejich dosavadní pedagogickou praxi, kterou pak v rámci přijímacího řízení bonifikujeme. Stejně je to i s kurzy celoživotního vzdělávání.“ Nutno dodat, že v přijímacím řízení pro následující akademický rok se u vybraných oborů od přijímací zkoušky upouští. (Lhůta pro podání přihlášek ke studiu byla stanovena do 30. dubna, přijímací řízení proběhne během června. Podrobnosti zájemci naleznou na www.pedf.cuni.cz/.)

Z bakalářských studijních oborů v kombinované formě studia se nově otevírají Učitelství pro mateřské školy, Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku a pak také dvouoborové studium Specializace v pedagogice v několika oborech, jako například Informační technologie, Technická a informační výchova, Matematika, Biologie, Chemie, Výchova ke zdraví či Pedagogika; pro toto studium jsou vypsané dvouoborové kombinace. Podstatnou část tedy tvoří přírodovědné nebo na techniku zaměřené obory. Zájem uchazečů v prezenčním studiu ale o ně stále klesá. „Těžko říci, jaký zájem budou mít uchazeči o kombinovanou formu studia. Máme ale informace z terénu, že učite-

lé potřebují získat kvalifikaci i pro výuku přírodovědných předmětů.“

Magistr je pro učitele nutností

Magisterské pětileté studium v jeho kombinované formě lze nyní studovat v oboru Učitelství 1. stupně, v nabídce fakulty je i dvouletý navazující magisterský obor Pedagogika předškolního věku. Nově nyní přibudou navazující magisterské programy v oborech Speciální pedagogika, Management vzdělávání a jednooborové studium Učitelství pro ZŠ a SŠ oboru Matematika a oboru Biologie.

„V navazujícím magisterském stupni studia otevíráme zatím první dva učitel-ské obory i v kombinované formě, postupně se budeme snažit nabídku učitel-ských oborů v této formě rozšiřovat,“ vysvětluje prodávka.

Nově otevřené obory v magisterském studiu tedy již navazují i v kombinované formě na žádané obory v bakalářském stupni. Naposledy bylo do bakalářského cyklu oboru Speciální pedagogika přijato bezmála 60 studentů, zatímco počet zájemců byl téměř šestinásobný. Školský management mohlo zase začít studovat přes 90 zájemců z více než dvou set šedesáti.

U nově otevřených bakalářských oborů v kombinované formě je teoretická možnost, že než jejich studenti absolvují, bude u některých z těchto oborů otevřeno i navazující magisterské studium. Pokud ne, mají pak absolventi, chtějící ve studiu daného oboru i nadále pokračovat, jedinou možnost, a to nastoupit do prezenčního studia. Jejich pravděpodobný zájem se dá předpokládat tím spíše, že tito mnohdy již učitelé z praxe potřebují získat plnou kvalifikaci, a tou je pochopitelně jen magisterské studium. Mohou ho však i v prezenční formě nadále zvládat při zaměstnání?

„Možné to je, byť komplikované. Už dnes někteří studenti prezenční formy naplno pracují a ještě mají i rodiny. Především tedy jde o individuální schopnosti a možnosti daného jedince. Faktem ale také je, že u některých oborů je spojení prezenční formy studia se zaměstnáním na plný úvazek takřka nereálné. Účast na přednáškách sice není povinná v žádném z oborů, ale cvičení v některých z nich lze jen těžko zvládnout distančně, například u jazyků. Prakticky vyloučeno je to třeba v chemii u laboratorních pokusů. I přes vytvoření individuálního studijního plánu musí tak část výuky studenti některých oborů absolvovat prezenčně. Samozřejmě i v kombinované formě se studenti musejí na tato cvičení sejít, ale ve speciálně vymezeném čase. Ideální by samozřejmě bylo mít nedělené pětileté studium, včetně kombinované formy. Jsme ale povinni respektovat realitu strukturovaného studia.“